

Dirigerings træning

v. Annette Vestmar og Elisabeth Johansen 2015

Dirigeringsstræningen har følgende elementer:

- Ligeudsending
- Bagud, højre og venstre dirigering
- Søgesignal
- Stop

Disse trænes og udbygges ved at

- øge afstande: mellem hund og dummy - mellem fører og hund
- indføre terrænskift - herunder overgange mellem vand og land
- indføre distraktioner

Det er vigtigt

- at indøve signalerne grundigt inden sværheden øges
- at fører er tydelig og konsekvent i sit kropssprog både ved udsending og dirigering
- at hunden er i ro og opmærksom på førers signal, før den sendes eller dirigeres
- at fører ved præcis, hvor dummyerne ligger - brug flag eller bånd
- at gå lige i det spor hunden skal følge, også hvis det er over diger og grøfter

Og det er supervigtigt

- ikke at overtræne - fire dummyer er nok!
- at give hunden en belønning, når den har gjort noget rigtigt - kærlighed, ros, godbid, bold - brug det du synes passer til dig og din hund
- ikke at irettesætte, men i stedet tilpasse øvelsen hundens niveau og lyst på dagen

Her følger en række øvelser, som kan bruges i den indledende, såvel som den videregående træning.

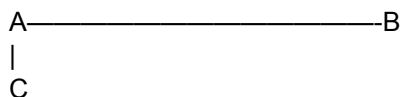
Sidedirigering:

Øvelsen har vi fra Keith Mathews, men mange andre bruger samme indlæring af håndsignalerne. Indlæringen sker på en boldbane eller i et kryds mellem to stier. Dummyerne skal være synlige.

Niveau 1. Hunden går med

Gå fra A med hunden ad stien ca 40 m. Sæt hunden af og vis den, dummyen bliver lagt ved B.

Det er vigtigt at sætte hunden af et par m fra stedet, hvor dummyen lægges, så man ikke risikerer, at hunden forsøger at tage dummyen, og man må forhindre den i det ved at sige nej.

Gå med hunden tilbage til A og sæt den af, så den er rettet mod C.

Fører går til C, vender sig mod hunden. Armen, som skal angive retningen føres ud i position. Når hunden ser mod dummyen sendes den med en kommando, som understøttes af en bevægelse af hånden i dummyens retning. Brug søgesignal, når den er et par m fra dummyen.

I starten er der kun et par m mellem A og C. Træn gradvist med at øge afstanden mellem A og C. Løber hunden imod dig i stedet for mod dummyen, så er afstanden blevet for stor.

Så længe afstanden mellem A og C, går fører til A for at modtage dummyen. Det kan selvfølgelig ikke lade sig gøre, når der er 100 m mellem A og C.

Det er vigtigt, hunden først går, når den får besked på det, og at den ikke går på førers mindste bevægelse. Øv derfor diverse gymnastiske øvelser, mens hunden ser på det, og væn den til først at gå, når kommandoen gives.

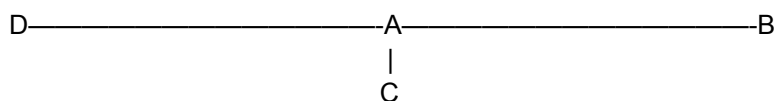
Træn både højre og venstre dirigering på denne måde.

Niveau 2. Hunden bliver siddende

Så snart hunden har forstået konceptet, kan man begynde med at lade den blive siddende mens dummyen lægges, men sørg stadig for, at den ser dummyen blive lagt.

Niveau 3. Kombiner højre og venstre

Start med kort afstand mellem A og C og med at sende hunden til den dummy, der blev lagt sidst.

Sværhedsgraden øges ved

- at øge afstanden mellem A og C
- at sende først den til den først lagte

Bagud dirigering og stop:

Denne er inspireret af en øvelse fra "Retrievern som apportør" af Lena Bratsberg-Karlsson og Memea Molin. Her kaldes hunden hjem mod fører før den stoppes.

Trin 1. Bagud dirigering

Gå med hunden fra A til B og læg dummyen ved B. Gå med hunden til A og sæt den med retning mod C. Fører går til C og vender sig mod hunden.

Armen(e) strækkes op over hovedet, og hunden sendes bagud på kommando.

Igen er det vigtigt at hunden er i ro, når den sendes, og at den ikke går på førers mindste bevægelse.

C-----A-----A'-----B

Start også her med kort afstand mellem A og C

Trin 2. Bagud dirigering

Gå med hunden til A' og sæt den af. Gå videre og læg dummyen ved B, mens hunden ser på.

Fører går til C og vender sig mod hunden. Hunden kaldes nu hjem og stoppes ved A. Når hunden er i ro sendes den bagud som på trin 1.

Går hunden bagud i stedet for at komme hjem, så mindsk afstanden, og få en hjælper til at være klar til at snuppe dummyen, hvis den alligevel løber bagud. Det er bedst at undgå irettesættelser.

Trin 3. Ligeudsending

Hunden bliver ved C, og fører eller hjælper lægger endnu en dummy ved B. Der sendes lige igennem uden stop. Øvelser med stopfløjt afsluttes altid med at sende hunden lige igennem uden stop, for at undgå farten går af dem.

Sværhedsgraden øges ved at øge afstanden mellem C og B, og ved at øge afstanden mellem fører ved C og stoppunktet A.

Ligeudsending og stop:

Til denne øvelse er der brug for en hjælper, som står ved B.

I starten stoppes hunden tæt ved fører. Sværhedsgraden øges ved at øge afstanden mellem C og A (fører og stop af hund) og mindske afstanden mellem A og B (stop af hund og dummy).

Trin 1

Fører og hund står ved C og hjælperen lægger dummyen synligt ved B. Send ligeud fra C til B.

C-----A-----B

Trin 2

Fører og hund står ved C og hunden sendes ligeud mod C, men stoppes ved A. Stopper hunden som den skal, lægger hjælper dummyen ved B. Hunden sendes den bagud. Når hunden løber hjem lægger hjælperen en dummy til ved B.

Stopper hunden ikke kaldes den hjem og der prøves igen.

Det gør ikke noget, hunden hører dummyen falde bag sig.

Trin 3

Hunden sendes ligeud fra C til B.

Slut altid med at sende lige igennem.

Ligeudsending, stop og sidedirigering:

Denne øvelse er en klassiker, som jeg så Preben Arenfeldt bruge ved en begyndende vinderklassetræning i 2009.

Trin 1

Start ved A, og gå til B og læg en dummy synligt. Tag hunden med, hvis det er første gang. Send hunden ligeud fra A til B.

Trin 2

Lad hunden sidde ved A og gå ud og læg endnu en dummy ved B og gå lige tilbage til A.

Lad hunden se en dummy blive lagt ved A og gå så lige til C. Send hunden ligeud til A.

Trin 3

Send hunden igen hunden ligeud mod A og stop den ved A. Når den er i ro, dirigeres til siden til B.

Lad fantasien blomstre.

Kombiner elementer fra de enkelte øvelser.

Øg afstande og find terræn, som udfordrer hundene efterhånden, som de bliver dygtigere.

Prøv øvelserne af. Glæd dig, hvis de virker.

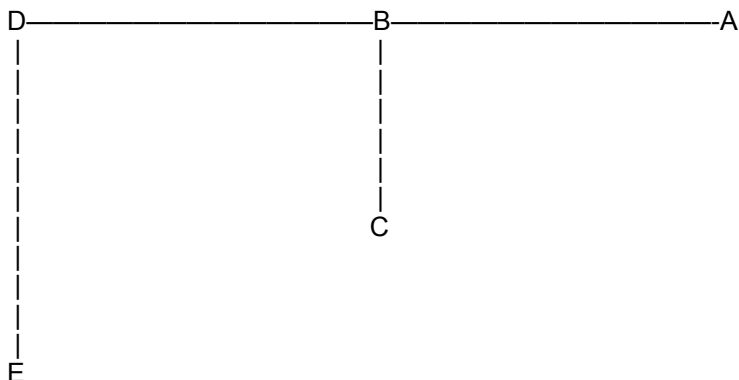
Erkend, hvis det ikke virkede eller bare blev for svært.

Prøv ikke igen og igen, på noget som ikke virkede i første forsøg.

Afslut altid med succes!

Afprøvning:

Inspireret af en øvelse Flemming Nøhr lavede for vinderklassehundene på hjælperdagen 2014. Den kan laves alene, men det er en fordel med en hjælper, til at lægge dummyerne ved A. Er hunden ærlig, kan der lægges fire dummyer ved A til at starte med.

Trin 1

Læg en dummy ved A og gå til B. Send tilbage fra B til A.

Trin 2

Gå selv tilbage til A og læg en dummy eller få en hjælper til at lægge den. Læg en dummy ved B og gå til C. Send tilbage fra C til B.

Trin 3

Læg dummyen ved C, og gå lige tilbage til B, og fortsæt videre til D. Send ligeud fra D til A.

Trin 4

Gå selv tilbage til A og læg en dummy eller få en hjælper til at lægge den. Læg en dummy ved D og gå til E. Send tilbage fra E til D.

Trin 5

Send ligeud fra E til D og stop ved D. Diriger til A.

Trin 6

Gå til D og send ligeud mod B og stop ved B. Diriger til C. Hjælper lægger nu dummy ved A.

Trin 7

Ligeudsending fra D til A.

I Flemming Nøhr's version er

Trin 6

Ligeudsending fra E til C. Denne dirigering er ikke sporet.

Trin 7

Ligeudsending fra E til A. Denne dirigering er ikke sporet, og hunden skal passere igennem området, hvor den lige har hentet.

Ugeplan for træning

Søn	
Man	
Tirs	
Ons	
Tors	
Fre	
Lør	

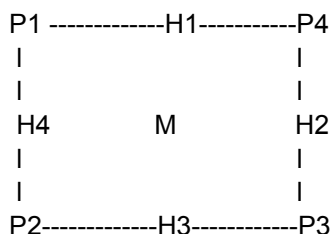
Flere dirigeringsøvelser

Sidedirigering med firkant:

Afstanden mellem P'er skal være stor, mindst 50 m.

Niveau 1. Sporet og synligt - kort afstand mellem hund og dummy

Med fire dummyer går fører og hund fra P1, til P2, til P3 til P4.

*Sæt hunden et par m fra P, hvor dummy lægges.
Derved undgår man, at den forsøger at tage dummyen
i utide og må korrigeres med et nej.
Sidegevinst: sit/stopfløjtet øves.*

Hunden går med og ser, der bliver lagt en dummy ved hvert punkt.

Afstanden mellem hund og fører afhænger af, hvor sikker hunden er i øvelsen. Start tæt på hunden. Ved træning af venstre dirigering går man den anden vej rundt.

Fører og hund går til H1. Hunden sættes ved H1 med front mod M. Fører går mod M. Hunden dirigeres mod højre til P4, hvor den sidste dummy blev lagt.

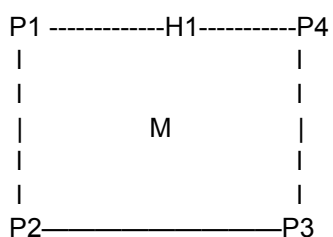
Fører og hund går til H2. Hunden sættes ved H2 med front mod M. Fører går mod M. Hunden dirigeres mod højre til P3, hvor den næstsidste dummy blev lagt.

Fører og hund går til H3. Hunden sættes ved H3 med front mod M. Fører går mod M. Hunden dirigeres mod højre til P2, hvor den anden dummy blev lagt.

Fører og hund går til H4. Hunden sættes ved H4 med front mod M. Fører går mod M. Hunden dirigeres mod højre til P1, hvor den første dummy blev lagt.

Niveau 2. Sporet og synligt - øget afstand mellem hund og dummy

Med fire dummyer går fører og hund fra P1, til P2, til P3 til P4.

*Sæt hunden et par m fra P, hvor dummy lægges.
Derved undgår man, at den forsøger at tage dummyen
i utide og må korrigeres med et nej.
Sidegevinst: sit/stopfløjtet øves.*

Hunden går med og ser, der bliver lagt en dummy ved hvert punkt.

Fører og hund går til H1. Hunden sættes ved H1 med front mod M. Fører går mod M. Hunden dirigeres mod højre til P4, hvor den sidste dummy blev lagt.

Fører og hund går til P4. Hunden sættes ved P4 med front mod P1. Fører går mod P1. Hunden dirigeres mod højre til P3, hvor den næstsidste dummy blev lagt.

Fører og hund bliver ved P4. Hunden sendes til P3 og stoppes. Hunden dirigeres mod højre til P2, hvor den anden dummy blev lagt.

Fører og hund bliver ved P4. Hunden sendes ligeud til P1, hvor den første dummy blev lagt.

Ligeudsending, stop og sidedirigering:

Denne øvelse bygger videre på den klassiker, som jeg så Preben Arenfeldt bruge ved en begyndende vinderklassetræning i 2009.

Trin 1

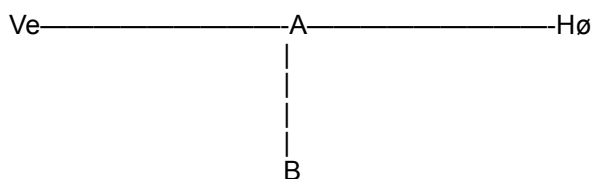
Start ved A, og gå til Hø og læg en dummy synligt.
Send hunden ligeud fra A til Hø.

Trin 2

Start ved A, og gå til Ve og læg en dummy synligt.
Send hunden ligeud fra A til Ve.

Trin 3

Lad hunden sidde ved A og gå ud og læg endnu en dummy ved Hø og gå lige tilbage til A. Gå ud til Ve og lad som om, der bliver lagt en dummy.

Lad hunden se en dummy blive lagt ved A og gå så med hunden lige til B. Send hunden ligeud til A.

Trin 4

Send hunden igen hunden ligeud mod A og stop den ved A.
Når den er i ro, dirigeres til siden til Hø. Husk, der er ikke lagt noget ved Ve.

Ligeudsending med distraktion:

Denne øvelse lavede Keith Mathews i Frederikssund, da han besøgte region Nordsjælland 2014.
Afstanden mellem H og A er ca 60 m, mellem H og B 80m. Jo spidsere vinklen er mellem A og B, jo sværere bliver øvelsen

A

H

B

Trin 1

Start ved H og gå (evt med hunden) til B. Læg dummien og returner til H. Send ligeud til B.
Start ved H og gå (evt med hunden) til A. Læg dummien og returner til H. Send ligeud til A.

Trin 2

Start ved H og gå til B. Læg dummien ved B og returner til H, gå til A. Læg dummien ved A og returner til H.
Send ligeud til B. Herefter til A.

Trin 3

Start ved H og gå til B. Læg dummien ved B og returner til H, gå til A og kast en dummy (eller få en hjælper til at gøre det) og returner til H. Send ligeud til B. Herefter til markeringen A.

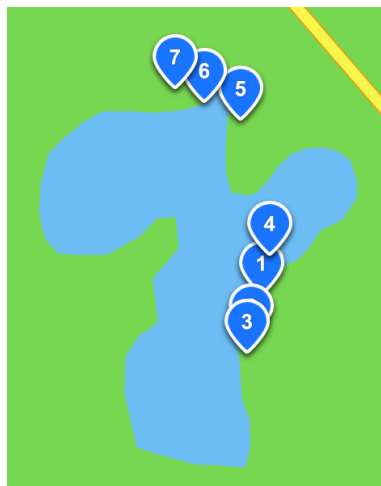
Ligeud fra land til vand

Øvelsen blev lavet ved Daverød Dam, og formålet er at lære hunden at gå lige i vandet på et sted, hvor stien langs søen drejer lidt mod højre. Desuden indføres stop lige før hunden går i vandet.

Hjælper står lige til højre for 1 bag en lille pil. Dummyen placeres ved hver gang 4, hunden sendes fra 3 og går i vandet ved 1.

Trin 1: Hund og fører står ved 2 (gemmer sig under 3) og ser dummyen blive placeret (kastet diskret) ved 4. Hund og fører vender rundt og går til 3, hvorfra hunden sendes.

Trin 2: Hunden sendes lige frem fra 3 til 1, hvor den stoppes. Fører gør klar til at sende bagud med venstre hånd. Idet hjælper kaster dummyen, sendes hunden bagud.

Trin 3: Mens hunden er på vej mod fører, placeres dummyen igen ved 4. Denne gang sendes hunden ligeud fra 3 til 4.

Trin 4-: Sværhedsgraden øges ved at placere dummyen længere fra land, og til sidst på den modsatte bred.

Øvelsen kan roteres på samme sted, så hunden skal gå i vandet, hvor stien drejer til venstre.

Ligeud fra land over vand til land

Øvelsen blev lavet ved Daverød Dam, og formålet er at lære hunden dirigering over vand til land og at stoppe på modsatte bred. Hjælper står lige til højre 7. Dummyen placeres ved hver gang 7, hunden sendes fra 5 kun et par m fra bredden.

Trin 1: Hund og fører står ved 5 og ser dummyen blive placeret ved 7. Hunden sendes.

Trin 2: Hjælper lader som om dummyen lægges. Hunden sendes lige fra 5 og stoppes ved 6 lige når den er kommet i land. Hjælper lægger dummy og hunden sendes bagud.

Trin 3: Mens hunden er på vej mod fører, placeres dummyen igen ved 7. Denne gang sendes hunden ligeud fra 5 til 7.

Trin 4-: Sværhedsgraden øges ved at bruge overgange, som giver større afstand mellem hund og fører. Stoppet kombineres med dirigering til højre og venstre.